

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/309/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3111228720
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3111228720.1

Rozhodnutie

Krajský súd Trenčín v právnej veci navrhovateľa M. A. Q., s.r.o., B., X. 5, IČO : XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou K. A., s.r.o., B., X. X proti odporcovi P. Q., bytom L. nad V., C. II XX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenia na ochranu občana spotrebiteľa O., X., V. XX, IČO : XX XXX XXX, zast. P. T. F., advokátom so sídlom v Q., Z. Q. 7, o zaplatenie XXX,XX Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 18.februára 2013, č.k. 11C/73/2012-55, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi zmeňuje tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške vo výške 58,15 Eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. T. F., advokáta, č.ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: 1041258, do troch dní.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania - trov právneho zastúpenia vo výške 38,66 Eur, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. T. F., advokáta, č.ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS 1041258, do troch dní.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa odporcovi náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 11,63 Eur zaplatením advokátovi JUDr. T. F., do 15 dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 11C/73/2012-47 zo dňa 12.06.2012 bolo konanie zastavené, z dôvodu späťvzatia návrhu navrhovateľom. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 31.07.2012. Rozhodnutie o trovách konania bolo ponechané na samostatné uznesenie. Právne poukázal súd prvého stupňa na § 146 ods. 2 O.s.p.. Na základe uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ procesne zavinil zastavenie konania, a teda je povinný uhradiť odporcovi ako aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania. Nakoľko odporcovi v konaní žiadne trovy nevznikli, súd mu náhradu trov konania nepriznal. Vzhľadom k tomu, že vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania, má tiež právo na náhradu trov konania, v prípade ak ním podporovaný účastník bol v konaní úspešný, a preto mu súd náhradu trov konania priznal podľa § 146 ods. 2 O.s.p.. Trovy konania vedľajšieho účastníka odporcu pozostávajú z trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, a to tarifnej odmeny a režijného paušálu za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a/, § 16 ods.3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov 16,60 Eur + režijný paušál 7,63 Eur, odpor zo dňa 30.01.2012 podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. b/, § 16 ods.3 citovanej vyhlášky 16,60 Eur + režijný paušál 7,63 Eur,) + 20 % DPH zo sumy 118,16 Eur, t.j. 23,63 Eur podľa § 18 ods. 3 citovanej vyhlášky, spolu trovy vo výške 58,15 Eur. Podľa § 150 ods. 2 O.s.p. ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Súd prvého stupňa v zmysle

§ 150 ods. 2 O.s.p. znížil trovy právneho zastúpenia približne na 20 % t.j. 11,63 Eur, nakoľko sa jedná o drobný spor a trovy právneho zastúpenia súd považoval za neprimerané voči žalovanej pohľadávke. S poukazom na uvedené priznal súd vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania v sume 11,63 Eur. Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. je navrhovateľ povinný náhradu trov konania zaplatiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Lehotu na splnenie povinnosti určil súd prvého stupňa podľa § 160 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu, a to vo výroku o povinnosti navrhovateľa zaplatiť trovy právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ aj vedľajší účastník.

Navrhovateľ v odvolaní navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur. Uviedol, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľov. Navrhovateľ zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné samé poskytnúť právnu pomoc v spotrebiteľských sporoch. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR má združenie členov, ktorí majú právnické vzdelanie, pričom združenie môže podľa § 25 z.č. 250/2007 Z.z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 5Co 26/2012 a 3CoB 259/2011, ktorý v obdobných prípadoch vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nepriznal. Citoval z dôvodovej správy k z.č. 384/2008 Z.z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp.zn. 6Co 141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/ 91/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p.. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2,3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 78/03 a rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/100/2012. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nehospodárne.

Vedľajší účastník v odvolaní navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutej časti zmenil a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania v sume 58,15 Eur. Zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania. V odvolaní uviedol, že výrok o trovách vedľajšieho účastníka nepovažuje za správny a zákonný. V predmetnej veci nie je namieste použitie § 150 ods. 2 O.s.p. o drobných sporoch. Uplatňovaná pohľadávka predstavuje hodnotu 157,35 Eur s prísl. a uplatnené trovy vedľajšieho účastníka sú 58,15 Eur. V súdnej veci sa nejedná o prípad, kedy by trovy predstavovali niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. Uplatnené trovy právneho zastúpenia sú niekoľkonásobne nižšie ako žalovaná pohľadávka.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Mal za to, že v predmetnom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné samé poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach a právne zastúpenie vedľajšieho účastníka považoval za neúčelné a nadbytočné. Bol toho názoru, že nemohlo dôjsť k naplneniu podstaty úkonu právnej služby príprava a prevzatie, vrátane prvej porady s klientom. Uviedol, že právny zástupca sa o predmete konania dozvedel až po vstupe do konania, teda až po tom ako mu bol zaslaný návrh. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17Co/91/2012. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2,3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 78/03 a rozhodnutia Krajského súdu v

Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/100/2012. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Zastával názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, a na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať ju použitím § 150 O.s.p..

Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadal uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmeniť tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 58,15 Eur a zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania za dva úkony - podanie odvolania a vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa s DPH vo výške 38,60 Eur. Uviedol, že s argumentáciou navrhovateľa nesúhlasí. Aplikáciu § 150 ods. 1 O.s.p. na danú vec považuje za nenáležitú. Navrhovateľ pragmaticky, v snahe nenavyšovať vo svoj neprospech trovy konania a zachrániť podstatnú časť zaplateného súdneho poplatku, berie žaloby späť na súdoch, kde Združenie vstupuje do spotrebiteľských konaní. O dôvodnosti priznania trov vedľajšieho účastníka svedčí aj novelizované znenie § 137 O.s.p.. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno vo všeobecnosti odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy. Ústavný rozmer práva účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z názorov Ústavného súdu SR, napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/4, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 122/09.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka je potrebné podľa § 220 O.s.p. zmeniť.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti navrhovateľa zaplatiť náhradu trov zastaveného konania vedľajšiemu účastníkovi.

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p.

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie odseku 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatie návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zavinil, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo pre správanie sa odporcu, je povinný hradiť náklady konania odporca (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

V predmetnej veci sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplata istiny vo výške 157,35 Eur s príslušenstvom. Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ zobral návrh na začatie konania späť bez udania dôvodu. Následne súd prvého stupňa uznesením č.k. 11C/73/2012 - 47 zo dňa 12.06.2012 v dôsledku späťvzatie návrhu konanie zastavil. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.07.2012. Vzhľadom na uvedené je nesporné, že navrhovateľ späťvzatím návrhu zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Preto v zmysle ustanovenia §146 ods. 2 O.s.p. je navrhovateľ povinný nahradiť odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi trovy konania. Odporcovi súd prvého stupňa napadnutým uznesením náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadnu nevznikli.

Vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považuje za účelne vynaložené. Samotná skutočnosť, či sa vedľajší účastník dá v konaní

zastúpiť, je na voľbe samotného vedľajšieho účastníka. Toto jeho právo je dané aj Ústavou Slovenskej republiky, článok 47 ods. 2.

Odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa správne postupoval, keď priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., avšak nesprávne uplatnil na danú vec moderačné právo a znížil náhradu trov konania v zmysle § 150 ods. 2 O.s.p., čím priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia len vo výške 20 %, predstavujúcich sumu 11,63 Eur.

Podľa § 200 ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 150 ods. 2 O.s.p. ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu v osobitných prípadoch nepriznať alebo znížiť trovy konania, resp. ich náhradu. Aplikácia tohto ustanovenia je zákonom viazaná na splnenie dvoch podmienok. Prvou je skutočnosť, že ide o drobný spor a druhou skutočnosť, že trovy konania, ktorých náhradu si účastník konania uplatňuje, sú neprimerané voči pohľadávke, ktorá je predmetom konania.

V danej veci bola predmetom konania pohľadávka navrhovateľa na zaplatenie 157,35 Eur. Jedná sa teda o tzv. drobný spor, keď predmet konania nedosahuje výšku 1.000 Eur a nejde o vec uvedenú v § 200ea ods. 2 O.s.p.. Tým je splnená prvá z dvoch podmienok pre aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Druhá podmienka, že trovy konania, ktorých náhradu si účastník konania uplatňuje, musia byť neprimerané voči pohľadávke, ktorá je predmetom konania, však splnená nebola. V napadnutom uznesení súd prvého stupňa uviedol, že vedľajšiemu účastníkovi by patrila náhrada trov konania spočívajúca v trovách právneho zastúpenia v sume 58,15 Eur, pričom po uplatnení moderačného práva mu priznal 20 % z tejto sumy, t.j. 11,63 Eur. Vzhľadom na pomer výšky trov konania k sume, ktorá bola predmetom konania, odvolací súd nepovažuje za správne uplatniť moderačné právo a má za to, že vedľajšiemu účastníkovi patrí plná náhrada trov konania.

V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 76/2012, v ktorom okrem iného konštatoval, že k využitiu § 150 ods. 2 O.s.p. a nepriznaniu alebo zníženiu trov konania účastníkovi, ktorý mal vo veci úspech môže všeobecný súd pristúpiť len v prípade, ak uplatnené trovy sú neprimerané vo vzťahu k pohľadávke. Neprimeranosť trov by mala v podstate znamenať, že ich výška prekračuje hodnotu pohľadávky. Na druhej strane posúdenie neprimeranosti trov vo vzťahu k hodnote sporu nie je v zákone explicitne vymedzené, je dané na úvahy súdu, ktoré spolu so závermi na to nadväzujúcimi musia byť vždy odôvodnené a celkom legitímne.

Náhrada trov prvostupňového konania vedľajšieho účastníka v zmysle uvedeného právneho záveru pozostáva z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby v celkovej výške 58,15 Eur podľa § 10 ods. 1, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení platnom do 30.06.2013 z hodnoty pohľadávky 157,35 Eur, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia 16,60 Eur, podanie odporu na súd - vyjadrenie 16,60 Eur, režijný paušál 2 x 7,63,- Eur a DPH vo výške 20 % - 9,69 Eur, keďže právny zástupca vedľajšieho účastníka je platiteľom dane z pridanej hodnoty.

Odvolací súd k odvolaniu navrhovateľa, ktorý sa nestotožnil s jeho povinnosťou zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi, uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania podľa citovaného zákonného ustanovenia ako rovnocennému účastníkovi konania, pretože sa jednalo o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporcu), čím mu v prípade úspechu, resp. v tomto konaní v dôsledku jeho zastavenia pre späťvzatie návrhu navrhovateľom nemožno uprieť právo na náhradu trov

konania, keďže bol zastúpený právnym zástupcom. V konaní na strane vedľajšieho účastníka odvolací súd nevhliadol ani dôvod na aplikáciu ust. § 150 O.s.p.

Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 38,66 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 58,15 Eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení platnom do 30.06.2013, vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 16,60 Eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t. j. 8,30 Eur. Vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada za dva úkony v odvolacom konaní za podanie odvolania a vyjadrenie k odvolaniu, t.j. 2 x 8,30 + 2x režijný paušál po 7,81 Eur + 20% DPH 6,44 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 38,66 Eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.